

Beleid telefoonvrije school: thuis of in de kluis 2026-2027

Samenvatting

Volgens de richtlijnen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn per 1 januari 2024 mobiele telefoons niet meer toegestaan in de klas. Het is aan scholen om hierin overleg met leerlingen, docenten en ouders afspraken over te maken. Sterker nog, de school is verplicht hier beleid op te maken.

Uit klankbordrondes met ouders, leerlingen en medewerkers kwamen we op het Zaanlands Lyceum tot het beleid van de deels smartphonevrije school. Vanaf schooljaar 2024-2025 waren telefoons alleen toegestaan in de aula's en de kluizengang. Ondanks een sterke start van het schooljaar, biedt dit beleid niet de telefoonvrije omgeving die we wensen.

Vanaf schooljaar 2025-2026 zijn mobiele telefoons daarom niet meer zichtbaar op het hele schoolterrein. De telefoon is thuis of ligt in de kluis. We willen een school waar leren, ontspanning en ontmoeting centraal staan. Waar leerlingen zich beter kunnen concentreren, echt tot rust komen tijdens pauzes en elkaar ontmoeten zonder scherm ertussen. Door mobiele telefoons volledig te weren, creëren we ruimte voor:

- Meer focus en concentratie
- Echte gesprekken en sociale interactie
- Rust in de gangen en pauzes
- Minder stress en prestatiedruk door sociale media
- Een gezondere balans tussen online en offline leven

In dit beleid gebruiken we het woord 'telefoon' voor alle mobiele telefoons en andere devices die dezelfde mogelijkheden hebben. Een laptop die aan de voorwaarden van onze school voldoet, valt hier niet onder.

1. Aanleiding

Per 1 januari 2024 zijn mobiele telefoons en andere devices niet meer zijn toegestaan in de klas, tenzij deze educatief worden gebruikt tijdens de les. De school is verplicht om beleid te maken over hoe er met telefoons buiten de lessen wordt omgegaan.

2. Argumenten voor de telefoonvrije school

- Uit onderzoeken is gebleken dat er een negatieve relatie bestaat tussen niet-educatief telefoongebruik en leerprestaties.
- De onderwijsprestaties van leerlingen leiden onder hun (intensieve) sociale mediagebruik door afleiding, slechte concentratie, slaaptekort en het niet meer goed kunnen verwerken van informatie.

- Het sociale mediagebruik van leerlingen kan leiden tot sociale en psychische problemen bij leerlingen. Er kan de angst zijn om dingen te missen (fear of missing out) en/of leerlingen ervaren sociale druk. Daarnaast bestaat er het risico op een verslaving.
- Uit onderzoek blijkt dat leerlingen door veelvuldig gebruik van sociale media en hun mobiele telefoon, minder eigenwaarde, minder persoonlijk contact en achteruitgang van sociale vaardigheden kunnen ervaren.
- Daarnaast zorgt ook het ongevraagd filmen en fotograferen voor mogelijke onveiligheid op school.

3. Argumenten tegen telefoonvrije school

- Apps kunnen behulpzaam zijn bij schoolwerk.
- In een maatschappij waarin mobiele telefoons niet meer weg te denken zijn, is het de taak van school om leerlingen hierop voor te bereiden.
- Communicatie tussen school en leerlingen is snel en direct via apps als Magister en Teams.
- Leerlingen willen graag bereikbaar zijn voor hun ouders en vrienden. Het is een wezenlijk onderdeel van hun sociale wereld.

4. Conclusie

Voor ons wegen de voordelen van een telefoonvrije school op tegen de nadelen. We vinden het belangrijk dat leerlingen zich op school beter kunnen concentreren en focussen. Daarnaast verwachten we dat ook de sociale veiligheid in onze school groter zal worden als de leerlingen de telefoon niet meer in en om het gebouw zullen gebruiken.

De regels op het Zaanlands Lyceum:

- Een leerling neemt zijn telefoon niet mee naar school of legt zijn telefoon bij binnenkomst direct in zijn kluis.
- Gedurende de hele dag is de telefoon niet zichtbaar en niet hoorbaar in school en op het schoolplein.
- Een telefoon die zichtbaar of hoorbaar is, wordt zonder extra waarschuwing ingenomen door de medewerker. De telefoon wordt afgeleverd bij de receptie. De leerling kan de telefoon dezelfde dag vanaf 15.45 uur ophalen bij de receptie. De medewerkers van de receptie noteren in Magister dat de telefoon is ingenomen.
- Wanneer de telefoon van een leerling herhaaldelijk wordt ingenomen, gelden de volgende afspraken:
 - 2 keer ingenomen: telefonisch contact met thuis en gesprek met leerling en mentor
 - 3 keer ingenomen: de telefoon kan alleen opgehaald worden in bijzijn van een ouder
 - > 5 keer ingenomen: gesprek op school met ouders en afdelingsleider, sanctie op maat.

Vragen & antwoorden

1. Wat is er mis met het vorige beleid, toen de telefoons wel in de aula's, de kluizengang en op het plein waren toegestaan?

De deels telefoonvrije school gaf niet het gevoel van een telefoonvrije omgeving, dit vonden zowel medewerkers als leerlingen. Daarnaast gaven de verschillende 'smartphone-zones' toch onduidelijkheid in de handhaving en het zorgde ervoor dat iedereen de telefoon toch altijd en overal bij zich heeft. Hierdoor doken er ook steeds meer telefoons op in de lessen.

2. Wat als een leerling een tussenuur of pauze heeft?

Ook tijdens tussenuren en pauzes mag een leerling geen gebruik maken van zijn telefoon. Er is een verbod in de hele school en op het schoolplein.

3. Mag de telefoon in de tas of in de broekzak?

Nee, de telefoon is thuis of in de kluis.

4. Is de school ook telefoonvrij voor personeel?

Ja, personeel doet ook mee. Medewerkers bergen hun telefoon op en gebruiken deze uitsluitend functioneel, wanneer dit noodzakelijk is voor het werk, bijvoorbeeld voor inloggen in laptops en schoolsystemen. Ook moeten bepaalde functionarissen bereikbaar zijn voor hun werk in het hele schoolgebouw, bijvoorbeeld de conciërges.

5. Wat als de leerling door ouders/verzorgers bereikt moet worden?

Onder schooltijd is het Zaanlands Lyceum telefonisch bereikbaar via 075-6170055.

6. Wat als een leerling medicatie gebruikt en daarom zijn mobiele telefoon nodig heeft?

Voor sommige leerlingen maken we een uitzondering, als daar een medische reden voor is. Dit gaat altijd in overleg met ouders/verzorgers en betrokkenen op school (afdelingsleider, coördinator ondersteuning en begeleiding (COB)).

7. Hoe weten leerlingen hun rooster?

Leerlingen zien hun rooster in Magister via hun laptop of telefoon thuis. Zij noteren hun rooster in hun agenda.

8. Wat als er een roosterwijziging is gedurende de dag?

Roosterwijzigingen staan nog steeds in Magister (via laptop te bekijken) en worden geplaatst op de roostermonitor in de school. In geval van een plotselinge roosterwijziging, komt een medewerker de wijziging doorgeven aan de klas.

9. Jongeren moeten leren omgaan met de digitale wereld. School kan daaraan bijdragen, hoe gebeurt dat?

In alle leerjaren werken we aan de digitale geletterdheid van leerlingen. Dit gebeurt in de mentorlessen, vaklessen en in de onderbouw tijdens projectlessen over sociale media.

10. Mogen leerlingen wel andere devices gebruiken?

Nee, ook de tablet, smartwatch, Nintendo, etc. zijn niet zichtbaar in school. Leerlingen mogen wel op hun laptop die aan de eisen van de school voldoet.

11. Wat zijn de regels tijdens excursies?

Tijdens de activiteiten op de excursie is de telefoon uit het zicht en wordt deze niet gebruikt, tenzij het voor een opdracht voor het vak is. Daarnaast kan het wenselijk zijn dat leerlingen bereikbaar zijn, de telefoon mag een leerling dus wel bij zich hebben. De leiding van de excursie bepaalt wanneer het telefoongebruik (tijdelijk) is toegestaan. In klas 1 mag de telefoon niet mee naar het brugklaskamp.

12. Wat zijn de regels voor activiteiten op school zoals het kerstontbijt en schoolfeesten?

Dan gelden dezelfde regels als op gewone schooldagen, de telefoon is thuis of in de kluis.

13. Wat als ik muziek wil luisteren met oortjes / pods?

Het gebruik van elektronische apparatuur, dus ook oortjes, is niet toegestaan in de school. Wanneer er voor een vak of tijdens de les geluisterd moet worden met oortjes, gaat dit via de laptop.

14. Hoe kan ik als ouder helpen om bewustzijn over het telefoongebruik bij mijn kind te creëren?

Om bewustzijn over het telefoongebruik te vergroten, helpt het als u ook het gesprek met uw kind hierover aangaat. Het Nederlands Jeugdinstituut biedt hiervoor diverse handreikingen: [Van jongeren voor ouders: Over sociale media | Nederlands Jeugdinstituut](#)

Bronnen

Onderstaande bronnen zijn de afgelopen drie jaar gebruikt in de beleidsvorming rond telefoons op school.

[Smartphonebeleid op school: deze stappen helpen je op weg - Kennisnet](#)

[Telefoons de school uit: betutteling of broodnodig? | Radboud Universiteit](#)

[Eerste onderzoek naar effecten aangescherpt smartphonebeleid op leerlingen: minder afleiding, meer sociaal gedrag - VO-raad](#)

Daarnaast zijn protocollen van andere telefoonvrije scholen gebruikt ter inspiratie.

